

OPIS PRZEDMIOTU/MODUŁU KSZTAŁCENIA (SYLABUS)

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim Metodyka etnograficznych badań terenowych
2.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku angielskim Methodology of ethnographic field
3.	Jednostka prowadząca przedmiot Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego
4.	Kod przedmiotu/modułu MK I/5
5.	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub fakultatywny</i>) Przedmiot obowiązkowy
6.	Kierunek studiów Etnologia
7.	Poziom studiów (<i>I lub II stopień lub jednolite studia magisterskie</i>) I stopień
8.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) I-II rok
9.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) Semestr zimowy i letni
10.	Forma zajęć i liczba godzin I rok: wykład 15 godz., ćwiczenia: 30 godz., badania empiryczne: 56 godz. II rok: ćwiczenia: 15 godz., badania empiryczne: 56 godz. Łączna liczba godzin (I i II rok): 172 godz.
11.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia Eugeniusz Kłosek, dr hab., prof. nadzw. UWr (wykład, ćwiczenia – II rok, badania empiryczne) Katarzyna Majbroda, dr (ćwiczenia – I rok)
12.	<p>Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu oraz zrealizowanych przedmiotów:</p> <p>Wiedza: student I roku posiada wiedzę z zakresu przedmiotów: język polski, geografia, historia, wiedza o społeczeństwie przewidzianą dla absolwenta szkoły średniej; student II roku ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorie oraz metodologię z zakresu nauk humanistycznych i społecznych właściwych dla etnologii i antropologii kulturowej; ma podstawową wiedzę na temat subdyscyplin etnologii i antropologii kulturowej obejmującą terminologię, teorie; metodologię (K_W03, K_W07).</p> <p>Umiejętności: student potrafi określać swoje zainteresowania poznawcze; wykazuje umiejętność projektowania badania i gromadzenia danych według wskazówek osoby prowadzącej; potrafi dokonać analizy własnych badań i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w kolejnych przedsięwzięciach (K_U04, K_U09).</p> <p>Kompetencje społeczne: student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje oraz prowadzi badania etnologiczne i antropologiczne oraz rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu; ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata (K_K04, K_K06).</p>
13.	<p>Cele przedmiotu</p> <p>Zapoznanie studentów z historią etnograficznych badań terenowych; przed-</p>

	stawienie i scharakteryzowanie jakościowych i ilościowych metod badań empirycznych. Zapoznanie studentów z perspektywami, narzędziami oraz technikami badawczymi stosowanymi w praktyce etnograficznej. Scharakteryzowanie różnych typów terenu i sytuacji badawczych. Przybliżenie studentom możliwości i ograniczeń poznawczych związanych z pracą antropologa w terenie, a także jej etycznych aspektów.	
14.	<p>Zakładane efekty kształcenia</p> <p>Wiedza:</p> <p>student ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorie oraz metodologię z zakresu metodyki badań terenowych właściwej dla etnologii i antropologii kulturowej;</p> <p>ma elementarną wiedzę o miejscu metodyki etnograficznych badań terenowych w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi;</p> <p>posiada elementarną wiedzę o metodyce (projektowaniu i prowadzeniu) badań etnologicznych a w szczególności o stosowanych metodach, technikach i narzędziach badawczych, które pozwalają opisywać zjawiska kulturowe, struktury i instytucje społeczne oraz procesy w nich i między nimi zachodzące;</p> <p>zna i rozumie podstawowe metody analizy oraz interpretacji struktur i instytucji społecznych, także różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie etnologii i antropologii kulturowej;</p> <p>zna zasady i normy etyczne związane z prowadzeniem badań empirycznych.</p> <p>Umiejętności:</p> <p>student potrafi analizować procesy i zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, gospodarcze) oraz rozwiązywać problemy społeczno-kulturowe, dobierając odpowiednie metody i narzędzia badawcze;</p>	<p>Symbole kierunkowych efektów kształcenia:</p> <p>K_W03</p> <p>K_W06</p> <p>K_W09</p> <p>K_W11</p> <p>K_W12</p> <p>K_U02</p>

	<p>potrafi sprawnie posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności antropologicznej oraz dostrzega i analizuje dylematy badawcze oraz etyczne pojawiające się w pracy zawodowej;</p> <p>samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności badawcze, projektuje i przeprowadza badania empiryczne; potrafi dokonać wyboru określonych metod, technik i narzędzi badawczych ze względu na cel i przedmiot badań, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego;</p> <p>posiada umiejętność wykorzystywania i integrowania wiedzy z zakresu metodyki etnograficznych badań terenowych oraz dyscyplin pokrewnych w typowych sytuacjach profesjonalnych;</p> <p>potrafi projektować podstawowe strategie badań antropologicznych oraz generować rozwiązania konkretnych problemów naukowych;</p> <p>potrafi analizować własne badania empiryczne i wskazać ewentualne obszary wymagające modyfikacji w kolejnych przedsięwzięciach;</p> <p>posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym uznawanym za podstawowy dla nauk humanistycznych, na tematy dotyczące zagadnień szczegółowych związanych z prowadzeniem badań; sporządza notatkę, kartę terenową, raport z badań, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i źródeł.</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>student jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych, zarówno indywidualnych, jak i zespołowych; wykazuje aktywność w grupie, przyjmując w niej różne role (np. współwykonawcy, wykonawcy projektu);</p>	<p>K_U03</p> <p>K_U04</p> <p>K_U05</p> <p>K_U06</p> <p>K_U09</p> <p>K_U11</p> <p>K_K02</p>
--	--	--

	<p>potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania;</p> <p>odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje oraz prowadzi badania etnologiczne i antropologiczne, rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu;</p> <p>jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych, dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, przestrzega zasad etyki zawodowej;</p> <p>jest przygotowany do działania w organizacjach oraz instytucjach społecznych i kulturalnych, uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych jego form.</p>	<p>K_K03</p> <p>K_K04</p> <p>K_K05</p> <p>K_K07</p>
15.	<p>Treści programowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka subdyscypliny: rola badań empirycznych w antropologii, historia badań etnograficznych. • Definicje, pojęcia, terminy oraz kategorie analityczne związane z metodyką badań terenowych. • Kategoria terenu, miejsce badań terenowych i pojęcie obserwacji etnograficznej. • Metody ilościowe i jakościowe w badaniach etnograficznych. • Projektowanie poszczególnych etapów badania etnograficznego; wykorzystanie literatury teoretycznej i materiałów źródłowych. • Rodzaje danych, strategie ich pozyskiwania, selekcja i triangulacja danych. • Wywiad etnograficzny, jego rodzaje (wywiad narracyjny, biograficzny, indywidualny, fokusowy, ustrukturyzowany, częściowo ustrukturyzowany); strategie pozyskiwania informacji, sposoby przygotowania: kwestionariusz, ankieta; transkrypcja. • Sporządzanie dokumentacji wizualnej: fotografia, film etnograficzny; analiza materiałów wizualnych. • Monografie terenowe, transpozycja doświadczenia badań terenowych w tekst. • Etyczne wymiary etnograficznych badań terenowych. • Sporządzanie prac pisemnych: projektów badawczych, merytorycznych opracowań przedmiotu badań. • Badania etnograficzne poza dyscypliną; antropolog na rynku pracy, w instytucjach edukacyjnych, kulturalnych. 	
16.	<p>Zalecana literatura (<i>podręczniki</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Angrosino M., <i>Badania etnograficzne i obserwacyjne</i>, Warszawa 2010. • Babbi E., <i>Badania społeczne w praktyce</i>, Warszawa 2003. • <i>Badania w działaniu. Pedagogika i antropologia zaangażowane</i>, H. Červinková H., Gołębiak B.D. (red.), Wrocław 2010. • Charmaz K., <i>Teoria ugruntowana. Praktyczny przewodnik po analizie ja-</i> 	

	<p><i>kościowej</i>, Warszawa 2010.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flick U., <i>Projektowanie badania jakościowego</i>, Warszawa 2010. • Hammersley M., Atkinson P., <i>Metody badań terenowych</i>, Poznań 2000. • Hastrup K., <i>Droga do antropologii. Między doświadczeniem a teorią</i>, Kraków 2008. • Konecki K., <i>Studia z metodologii badań jakościowych. Teoria ugruntowana</i>, Warszawa 2000. • Kopczyńska-Jaworska B., <i>Metodyka etnograficznych badań terenowych</i>, Warszawa 1971. • Kvale S., <i>Prowadzenie wywiadów</i>, Warszawa 2010. • Lutyńska K., <i>Wywiad kwestionariuszowy. Przygotowanie i sprawdzanie narzędzia badawczego</i>, Wrocław 1984. • <i>Metody badań jakościowych</i>, t.1-2, Denzin N.K., Lincoln Y. (red.), Warszawa 2009. • <i>Multi-sited ethnography: theory, praxis and locality in contemporary research</i>, M.A. Falzon (red.), London 2009. • Rabinow P., <i>Refleksje na temat badań terenowych w Maroku</i>, Kęty 2010. • Rapley T., <i>Analiza konwersacji, dyskursu i dokumentów</i>, Warszawa 2010. • Rose G., <i>Interpretacja materiałów wizualnych. Krytyczna metodologia badań nad wizualnością</i>, Warszawa 2010. • Silverman D., <i>Interpretacja badań jakościowych. Metody analizy rozmowy, tekstu i interakcji</i>, Warszawa 2008. • <i>Spojrzenie na metodę. Studia z metodologii badań społecznych</i>, Domański H., Lutyńska K., Rostocki A. (red.), Warszawa 1999. • <i>Teren w antropologii. Praktyka badawcza we współczesnej antropologii kulturowej</i>, Buliński T., Kairski M.(red.), Poznań 2011. 							
17.	<p>Forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu, sposób sprawdzenia osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia: wykład: sprawdzian z wiedzy (pojęcia, terminy, metody i techniki badawcze) seminarium: laboratorium: konwersatorium: inne: ćwiczenia: referat, kolokwium zaliczeniowe sprawdzające znajomość i rozumienie wiedzy teoretycznej przyswojonej w toku zajęć; projekt badań terenowych i opracowanie wyników badań empirycznych.</p>							
18.	<p>Język wykładowy Język polski</p>							
19.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 60%;">Forma aktywności studenta</th> <th style="width: 40%;">Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 15 godz. - ćwiczenia: 45 godz. - laboratorium: - inne: badania empiryczne 112 godz. </td> <td style="text-align: center; vertical-align: middle;">172 godz.</td> </tr> <tr> <td> Praca własna studenta np.: - przygotowanie do zajęć: 10 godz. - opracowanie wyników: 10 godz. - czytanie wskazanej literatury: 20 godz. - napisanie raportu z zajęć: 8 godz. - przygotowanie do egzaminu: 20 godz. </td> <td style="text-align: center; vertical-align: middle;">68 godz.</td> </tr> </tbody> </table>		Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 15 godz. - ćwiczenia: 45 godz. - laboratorium: - inne: badania empiryczne 112 godz.	172 godz.	Praca własna studenta np.: - przygotowanie do zajęć: 10 godz. - opracowanie wyników: 10 godz. - czytanie wskazanej literatury: 20 godz. - napisanie raportu z zajęć: 8 godz. - przygotowanie do egzaminu: 20 godz.	68 godz.
Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności							
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem: - wykład: 15 godz. - ćwiczenia: 45 godz. - laboratorium: - inne: badania empiryczne 112 godz.	172 godz.							
Praca własna studenta np.: - przygotowanie do zajęć: 10 godz. - opracowanie wyników: 10 godz. - czytanie wskazanej literatury: 20 godz. - napisanie raportu z zajęć: 8 godz. - przygotowanie do egzaminu: 20 godz.	68 godz.							

	Suma godzin	240 godz.
	Liczba punktów ECTS	8 pkt

*objaśnienie symboli:

K (przed podkreśleniem) - kierunkowe efekty kształcenia

W - kategoria wiedzy

U - kategoria umiejętności

K (po podkreśleniu) - kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne - numer efektu kształcenia